

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Zdenky Reisenauerovej v právnej veci navrhovateľa: **M. M.**, nar. X. v obci K., okres S., provincia P., P., t. č. P., S., zastúpený JUDr. K. L., S., M., K., proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, B., P., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. ČAS: MU- 2050/PO-Ž/2007 zo dňa 12. decembra 2007, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 7/2008- 73 zo dňa 14. mája 2008 takto

r o z h o d o l

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz 7/2008-73 zo dňa 14. mája 2008 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. ČAS: MU-2050/PO-Ž/2007 zo dňa 12. decembra 2007, ktorým odporca podľa ustanovenia § 13c ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl, podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 mu neposkytol doplnkovú ochranu a rozhodol, že v jeho

prípade neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení účinnom do 31.12.2007, ďalej len zákon o pobyte cudzincov) do Pakistanskej islamskej republiky. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu, doplnkovej ochrany a pre rozhodnutie o prekážkach vyhostenia do krajiny pôvodu podľa osobitného zákona. Krajský súd dospel k záveru, že odporca v napadnutom rozhodnutí správne a dostatočným spôsobom zistil a vyhodnotil skutkový stav vecí. Stotožnil sa s názorom odporcu, že navrhovateľ v konaní nepreukázal opodstatnenosť ani existenciu obáv a ani prenasledovanie z dôvodu prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

K námietke navrhovateľa ohľadne nesprávneho právneho posúdenia, krajský súd uviedol, že navrhovateľ v priebehu administratívneho konania tvrdil, že nie je členom žiadnej politickej strany či hnutia a že jediným dôvodom odchodu z krajiny pôvodu boli súkromné (pozemkové) spory, ktoré boli medzi navrhovateľovým otcom a jeho susedom. Na viac tiež vystupoval pod inou totožnosťou. Tento dôvod zopakoval aj v poslednom štvrtom konaní o udelenie azylu, avšak s tým, že bol členom strany Pakistan Muslim League - Nawaz Group (ďalej len PML-N), a ich sused, s ktorým viedli spory o pozemky, bol členom strany Pakistan Muslim League - Quaid-e-Azam(ďalej len PML-Q) a že dôvodom jeho odchodu boli preto politické dôvody.

Podľa krajského súdu, ak by mal navrhovateľ skutočné politické problémy, hovoril by o nich od počiatku, počas všetkých prechádzajúcich konaní. To sa týka aj jeho členstva v strane PML-N a údajného útoku neznámych ľudí voči nemu a jeho príbuzným počas cesty autom na súd.

K navrhovateľom predloženému dôkazu (potvrdenie predsedu strany PML-N v okrese S. z 5.10. 2007) krajský súd uviedol, že obsah tohto potvrdenia je v rozpore s tvrdením navrhovateľa, ktorý pred odporcom tvrdil, že počas cesty na súd bol pri prestrelke zabitý jeho strýko, pričom v potvrdení sa uvádza že bol zabitý aj navrhovateľov bratranec. Rozpory navrhovateľ vysvetľoval nepresným tlmočením. Podľa krajského súdu už tieto rozpory

svedčia o nedôveryhodnosti navrhovateľa, krajský súd sa však zaoberal dôvodmi, pre ktoré žiadal udeliť azyl a uviedol, že navrhovateľ k politickým dôvodom uviedol, že má obavu z prenasledovania, pretože aj predseda strany PML-N Sharif mal pri návrate do Pakistanu problémy, pričom sám navrhovateľ neuviedol žiadnu formu perzekúcie či prenasledovania, ktoré by bolo zamerané voči jeho osobe. Sám nemal žiadnu funkciu v tejto strane, mal byť iba radovým členom. Už z tohto dôvodu je podľa krajského súdu zjavné, že navrhovateľ nespĺnil ani predpoklad politického prenasledovania v zmysle definície uvedenej v § 2 písm. d/ zákona o azyle. Podobne je to podľa krajského súdu aj vo vzťahu k ďalšiemu dôvodu, a to pozemkovému sporu otca navrhovateľa so susedom. I keby tieto spory existovali, skutočnosť, že sused bol členom strany PML-Q a navrhovateľ členom strany PML-N, nemá nič spoločné so súkromným sporom o vlastníctvo pozemkov a nie je logické, aby sused atakoval navrhovateľa ako nevlastníka pozemkov, nakoľko vlastníkom pozemkov mal byť jeho otec.

Za vecne správne považoval krajský súd aj rozhodnutie odporcu o neudelení doplnkovej ochrany, pretože okolnosti uvádzané navrhovateľom počas konania nemožno hodnotiť ako vážne dôvody pre domnienku, že by navrhovateľovi v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu hrozilo vážne bezprávie charakterizované zákonom o azyle (§ 2 písm. f/ zákona o azyle).

Krajský súd sa napokon stotožnil aj so závermi a zisteniami odporcu o tom, že v prípade navrhovateľa neboli zistené skutočnosti brániace jeho návratu do krajiny pôvodu z dôvodov ustanovených v § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že o azyl požiadal z dôvodu problémov, ktoré mal v krajine pôvodu. Bol členom politickej strany PML-N, jeho prvotné problémy sa začali ako pozemkový spor medzi ním a jeho susedom už v roku 2004. Jeho sused mal záujem odkúpiť od jeho otca pozemky, otec mu ich však odmietol predať a sused sa začal vyhrážať celej rodine, dokonca aj zabitím. Navrhovateľ sa rozhodol podať na suseda trestné oznámenie a tak cestoval do mesta S. spoločne so strýkom a bratrancom. Počas cesty ich napadli maskovaní muži a zranili ich. Jeho strýko následkom týchto zranení podľahol. On bol následkom zranení hospitalizovaný asi 15 dní. Nevie uviesť kto mohol byť za útokom, ale domnieva sa že, to boli ľudia, ktorých poslal jeho sused, ktorý bol členom strany PML-Q skupiny tzv. Choudhary, ktorá pôsobí v celom okrese

S.. Táto skupina sa snaží získať vplyv v celom okrese, a teda aj pozemky rôznymi spôsobmi, pod nátlakom. Ide o vládnucu stranu, takže ani polícia nič nedokáže urobiť s ich praktikami.

Navrhovateľ uviedol, že všetky rozpory v jeho výpovediach sú spôsobené jeho chorobou, pretože má vážne psychické problémy, o čom svedčia zdravotné záznamy, ktoré sú obsahom spisu.

Navrhovateľ tiež zdôraznil, že v krajine pôvodu sú prenasledovaní z dôvodu zastávania politických názorov všetci príslušníci opozičnej strany.

Navrhovateľ odporcovi vyčítal, že sa nedostatočne zaoberal súčasnou situáciou v krajine pôvodu, nezhodil možné riziká jeho návratu do krajiny pôvodu a nezaoberal sa možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov vzhľadom na jeho zdravotný stav.

Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že rozhodnutie odporcu navrhol zrušiť v celom rozsahu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Zopakoval argumenty pre ktoré rozhodol negatívne o žiadosti o udelenie azylu, doplnkovej ochrany ako aj ohľadne výroku o neexistencii prekážok administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona. Zdôraznil, že navrhovateľ sa dostal opakovane do rozporov s jeho predchádzajúcimi výpoveďami, jeho výpoveď pôsobí vo viacerých smeroch nepresvedčivo a na základe uvedeného boli tvrdenia navrhovateľa vyhodnotené ako nedôveryhodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 21.10. 2008 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 8 písm. a/ zákona o azyle a (v znení účinnom do 31.12.2007) ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných **alebo** náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd (písm. b/).

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i/, rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredlíži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d/, vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu. 9a)

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcim trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu, alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku (ods. 2).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v oprávnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelenie azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky nepreukázaním opodstatnenosti obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, tak ako to vyplýva zo Ženevskej konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu, (Správa o dodržiavaní ľudských práv v Pakistane vydaná Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu MZV USA zo 6.3.2006, materiál „Pakistan“ zo dňa 15.5.2007 vedenom pod č. MU-38-5/ODS-2007 v internetovej databáze MU MV SR, „Správa o krajine pôvodu - Pakistan“, vydaná MV VB zo dňa 30.4.2007, z materiálu „Souhrnná teritoriální informace Pakistan“, aktualizovaného Zastupiteľským úradom Českej republiky v Islamabadě k 19.9.2007) z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na posúdenie žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu a na možné riziká návratu navrhovateľa do krajiny pôvodu.

Z obsahu administratívneho spisu (zo zápisnice z pohovoru so žiadateľom zo dňa 2.10.2007) vyplynulo, že navrhovateľ ako dôvod žiadosti uviedol, že je členom strany PML-N od roku 2003, v septembri 2007 predseda tejto strany Nawaz Sharif v čase keď sa vrátil do Pakistanu mal problémy, keď ich mal taký významný človek, obával sa, že by ich mohol mať aj on. K pozemkovým problémom, ktoré uvádzal v predchádzajúcom konaní

doplnil, že sused bol členom strany PML-Q. V januári 2005 išiel spolu so strýkom a bratrancom do Sialkotu na súd podať sťažnosť, že im sused zobral ich rodinný pozemok, po ceste na súd ich prepadli dvaja maskovaní muži, ktorí boli na motocykli. Spustili strelbu, pričom poranili jeho strýka, ktorý na následky zranení zomrel, navrhovateľ bol hospitalizovaný 15 dní. **Tento útok nahlásili na políciu, uviedli, že sa domnievajú, že sa jednalo o útok súvisiaci so susedom o pozemok, ale polícia keďže nemali žiaden dôkaz do zápisnice napísala, že sa jednalo o neznámych páchatel'ov.**

Z obsahu zápisnice vyplynulo, že predmetný pohovor bol vedený v jazyku pandžáb, ktorý je materinským jazykom navrhovateľa. Navrhovateľ v priebehu pohovoru (dňa 2.10.2007) uviedol, že sa necíti zdravotne v poriadku a nerozumie si dobre s tlmočníkom. Pohovor bol na základe uvedeného ukončený.

Zo zápisnice z pohovoru zo dňa 21.11.2007 vyplýva, že na základe požiadavky navrhovateľa ďalší pohovor bol vedený v jazyku urdu, podľa vyjadrenia navrhovateľa, tlmočníkovi dobre rozumel.

Navrhovateľ k predchádzajúcej výpovedi dodal, že potom ako útok neznámych mužov nahlásil na políciu v S., kde mal jedného známeho policajta, tento mu povedal, že mu hrozí nebezpečenstvo od členov sympatizantov strany PML-Q v rodnej obci. K sporom o pozemky uviedol, že tieto sa začali v roku 2004, kedy chcel ich sused odkúpiť ich pozemok, ale otec ho nechcel predáť. Tieto pozemky boli lukratívne. Všetky útoky na jeho osobu ako aj strelbu dáva do súvislosti so susedom a s tým, že otec mu nepredal pozemky. Skupina okolo PML-Q získava cudzie pozemky, legalizuje nelegálne získané pozemky a pod násilím dosiahne dohodu symbolickým zaplatením nejakej nízkej ceny. **Na otázku či podal trestné oznámenie na týchto ľuď, navrhovateľ odpovedal že sa neodvážil, pretože prívrženci strany PML-Q majú pod palcom súdniectvo aj políciu.**

Na otázku, aby vysvetlil, že v zápisnici zo dňa 8.7.2005 uviedol počas pohovoru o prvej žiadosti o azyl, že nikdy nebol členom žiadnej politickej strany, uviedol, že od začiatku hovoril, že má politické problémy.

Na otázku vysvetlenia prečo vo výpovedi zo dňa 2.3.2006 za účelom zdôvodnenia opakovanej žiadosti vo vyhlásení zo dňa 9.2.2006 uviedol politické dôvody, a neskôr

argumentoval tým, že sa pridrižiava predchádzajúcich dôvodov, (sporov o pozemky), a teda, že politické dôvody neuvádzal, navrhovateľ tvrdil, že nevie, ako sa to stalo.

Z rozhodnutia odporcu vyplynulo, že spájanie pozemkových sporov jeho rodiny so stranickou príslušnosťou považoval odporca za účelové a neopodstatnené. Podľa odporcu pre posúdenie uvedeného dôvodu bolo rozhodujúce, že navrhovateľ pôsobí nedôveryhodne, nakoľko pri podaní svojej prvej žiadosti uvádzal ekonomické dôvody, následne pri pohovore konanom za účelom zdôvodnenia žiadosti uvádzal pozemkové spory pričom uviedol, že v krajine pôvodu nebol nikdy členom žiadnej politickej strany či organizácie. Pri podaní svojej opakovanej žiadosti dňa 9.2.2006 uvádzal politické dôvody, pričom pri pohovore za účelom zdôvodnenia jeho opakovanej žiadosti uviedol, že nikdy nebol členom žiadnej politickej strany a že naďalej sa v plnej miere pridrižiava svojich predchádzajúcich dôvodov, teda pozemkových sporov so susedom. Obdobne aj v prípade jeho tretieho azylového konania potvrdil, že sa pridrižiava svojich predchádzajúcich dôvodov žiadosti, teda pozemkových sporov.

Odporca ohľadne údajného členstva navrhovateľa v strane PML-N zastával názor, že sám o sebe nie dôvodom na udelenie azylu, pretože navrhovateľ takýto dôvod uvádzal až vo štvrtej žiadosti o udelenie azylu, pričom poukazovanie navrhovateľa na súčasnú situáciu v krajine pôvodu považuje za kalkuláciu z hľadiska jeho žiadosti o poskytnutie azylu. Navrhovateľ sa na území SR zdržiava od polovice roka 2005, pričom od tej doby sa do krajiny pôvodu nevrátil, takže k zmene dôvodov jeho žiadosti nemohlo z objektívnych dôvodov dôjsť a súčasná situácia sa ho nijako nedotýka.

Odporca zaujal stanovisko aj k dôkazom, ktoré navrhovateľ v priebehu konania predložil, keď uviedol, že články z internetových novín Khabrain, ktoré síce vykresľujú situáciu všeobecnú situáciu v krajine pôvodu, s navrhovateľom nijako nesúvisia.

K listu od údajného predsedu strany PML-N v okrese S. (J. J.I. K.), ktorý je podpísaný pod obsahom listu, odporca uviedol, že podľa jeho informácií je okresným predsedom strany v meste S. O. A. B., okrem toho list je všeobecný a vyznieva účelovo. Taktiež členský preukaz navrhovateľa, ktorý mal byť vydaný v roku 2003 nemožno brať v prípade menovaného za jednoznačný dôkaz jeho členstva, jednak z dôvodu, že v predchádzajúcich konaniach trikrát uviedol, že nebol členom žiadnej politickej strany a jednak z dôvodu, že

v Pakistane sa dajú úplne bežne zadovážiť akékoľvek dokumenty, ktoré sú buď falšované alebo získané na základe úplatku. Uvedené skutočnosti podľa odporcu potvrdzuje aj správa MV VB zo dňa 30.4.2007, v ktorej sa uvádza, že zástupca UNHCR na seminári k informáciám o krajine pôvodu konanom v dňoch 26.-27.5.2004 v Dubline uviedol že v Pakistane je vysoká miera korupcie a je tam možné zadovážiť si množstvo falošných dokumentov a dokumentov, ktoré sú falošne legalizované a notársky overené ako čestné prehlásenia alebo úrade overené potvrdenia.

Rovnaká správa uvádza, že „Informačné centrum pre azyl a migráciu Nemeckého spolkového úradu pre určenie zahraničných utečencov“ preukázala, že takmer vo všetkých prípadoch dokumenty prezentované žiadateľmi o azyl ako dôkaz perzekúcie boli falšované alebo s nekorektným obsahom. O nedôveryhodnosti navrhovateľa podľa odporcu vypovedá aj skutočnosť, že počas svojej prvej žiadosti o udelenie azylu používal meno M. A., pričom po návrate z Rakúska, kde žiadal o udelenie azylu pod menom M. M. na Slovensku opäť požiadal o azyl pod menom M. A..

Na základe uvedeného podľa odporcu dôvody navrhovateľa tak, ako ich opísal, ako aj jeho samotnú žiadosť o udelenie azylu na území SR, možno považovať za irelevantné a neodôvodnené.

Navrhovateľovi podľa odporcu v krajine pôvodu nehrozí mučenie, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, vážne alebo individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho konfliktu, nehrozí mu trest smrti ani jeho výkon, preto mu neudelil ani doplnkovú ochranu.

V priebehu konania odporcu nezistil ani žiadne skutočnosti, ktoré by podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov bránili jeho návratu do krajiny pôvodu.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkoch a pri svojom rozhodovaní vychádzal, rovnako je zrejmá aj úvaha odporcu, na základe ktorej dospel k záverom, ktoré uviedol vo svojom rozhodnutí. Odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporcu riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporcu vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú

dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 a §10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil, a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť. Navrhovateľ požiadal o udelenie azylu z politických dôvodov až vo štvrtej žiadosti o udelenie azylu, pričom v predchádzajúcich konaniach tvrdil, že nebol členom žiadnej politickej strany alebo hnutia, vystupoval pod inou identitou.

Navrhovateľ v odvolaní proti rozsudku namietal proti posúdeniu jeho osoby ako nedôveryhodnej. K tejto námietke považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť, že konanie o azyl je osobité najmä tým, že žiadateľ je spravidla v dôkaznej núdzi, nie je

schopný podprieť svoje vyhlásenia dokladmi alebo inými dôkazmi, preto posúdenie dôveryhodnosti príbehu, ktorý predostiera odporcovi závisí predovšetkým od posúdenia dôveryhodnosti jeho osoby, ktorú si odporca o navrhovateľovi vytvára v priebehu celého administratívneho konania.

Dôveryhodnosť osoby žiadateľa odporca posudzuje vzhľadom na nedostatok listinných dokladov a dokumentov, ktorými by preukázal svoju totožnosť, resp. ktorými by preukázal pravdivosť svojich tvrdení o prenasledovaní v krajine pôvodu v nadväznosti na celkové správanie navrhovateľky v priebehu administratívneho konania. Na preukázaní pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl, preto jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu a svojim konaním nesmie zadávať dôvod na spochybňovanie dôveryhodnosti svojej osoby.

Posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán, resp. súd preskúmvajúci jeho rozhodnutie rozpozná.

Z administratívneho spisu odporcu vyplýva, že rozpory v dôvodoch, pre ktoré žiadal udeliť azyl, pri porovnaní dôvodov s predchádzajúcimi tromi konaniami, keď navrhovateľ opakovane tvrdil, že nebol členom žiadnej politickej strany, nebolo možné prehliadnuť, i keď bolo potrebné pri posudzovaní štvrtej žiadosti primárne vychádzať z vyhlásení navrhovateľa zo dňa 2.10.2007 a 22.11.2007. Týmto tvrdeniam (o politických dôvodoch žiadosti o udelenie azylu) venoval odporca náležitú pozornosť a rovnako sa vysporiadal aj s dôkazmi, ktoré navrhovateľ v priebehu administratívneho konania predložil, pričom s vyhodnotením dôkazov, tak ako ich odporca podrobne analyzoval vo svojom rozhodnutí bolo možné súhlasiť.

Nad rámec vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky udáva, že za prenasledovanie v zmysle § 8 zákona o azyle je nutné považovať len také ohrozenie života či slobody, ktoré je trpené, podporované či prevádzané štátnou mocou, pričom

problémy so súkromnými osobami (susedom pre pozemky) nemôžu byť dôvodom pre udelenie azylu, pokiaľ politický systém v krajine pôvodu dáva občanom možnosť domáhať sa účinnej ochrany svojich práv pred štátnymi orgánmi.

Táto skutočnosť nebola v konaní o udelenie azylu vyvrátená, preto i za predpokladu, že tvrdenia navrhovateľa o údajných konfliktoch so susedom by boli pravdivé, neboli odvolacie námietky navrhovateľa dôvodné, pretože navrhovateľ nepreukázal, že verejná moc v krajine pôvodu ako celok mu odoprela poskytnúť ochranu pred prípadnými útokmi suseda, ktorý mal byť členom strany PML-Q. Na viac samotný navrhovateľ tvrdil, že sa so žiadosťou o poskytnutie ochrany v krajine pôvodu v tejto súvislosti ani neobrátil.

Podľa jeho výpovede zo dňa 21.11.2007 totiž vyplýva, že navrhovateľ podal trestné oznámenie iba v súvislosti s útokom neznámych zamaskovaných útočníkov, ktorí ich mali atakovať počas cesty do S.

Podľa odvolacieho súdu záver odporcu o tom, že navrhovateľ nenaplnil podmienky pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle je vecne správny a krajský súd nepochybil, keď jeho rozhodnutie potvrdil, pretože jeho údajné konflikty a problémy so susedom, ktorý bol členom strany PML-Q nebolo možné pričítať verejnej moci v krajine pôvodu, na ktorú sa podľa vlastného vyjadrenia so žiadosťou o poskytnutie ochrany ani neobrátil.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrany, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci nebolo ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f/ zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd k záveru, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do krajiny pôvodu podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe, kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý rozhodnutie odporcu potvrdil. Rozhodnutie odporcu o neudelení azylu, doplnkovej ochrany a rozhodnutí o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa osobitného zákona považovať za zákonné a rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 OSP.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 21. októbra 2008

Za správnosť vyhotovenia: Ľubica Kavivanovová

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu